

ЗАХОПЛЕННЯ ВЛАДИ

Участь «Росатому»
в окупації, тортурах
та порушеннях ядерної
безпеки на ЗАЕС

TRUTH HOUNDS

**ЗАПОРІЗЬКА АТОМНА
ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ**

ДЖЕРЕЛО: WIKIMEDIA COMMONS

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Проаналізувати контекст окупації Енергодара та ЗАЕС, виокремивши її ключові етапи та характерні риси

Дослідити функціонування місць утримання та застосування тортур щодо працівників станції та місцевих мешканців

Визначити й оцінити конкретні ризики для ядерної безпеки, що виникли внаслідок військового контролю Росії над ЗАЕС

Оцінити роль корпорації «Росатом» в адмініструванні російського окупаційного режиму в Енергодарі та на ЗАЕС, а також розглянути її можливу відповідальність за міжнародним правом за свавільні затримання, жорстоке поводження та торттури українського персоналу ЗАЕС

Провести цільовий правовий аналіз функціонування місць утримання та практики тортур під час окупації крізь призму міжнародного гуманітарного права (МГП) та міжнародного кримінального права (МКП)

МЕТОДОЛОГІЯ

ХРОНОЛОГІЧНІ МЕЖІ:
БЕРЕЗЕНЬ 2022 – ЧЕРВЕНЬ
2025

ІНФОРМАЦІЯ З ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ,
ВКЛЮЧНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ
МЕДІА, TELEGRAM КАНАЛІВ,
ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ТОЩО

39

ГЛИБИННИХ ІНТЕРВ'Ю, 20
З ЯКИХ ІЗ ПРАЦІВНИКАМИ
ЗАЕС

17

ІНТЕРВ'Ю З ОЧЕВИДЦЯМИ,
ПЕРЕДАНИХ ОБ'ЄДНАННЯМ
РОДИЧІВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ КРЕМЛЯ

ПЕРША СТАДІЯ

ХАОТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА АКТИВНИЙ ОПІР

“

Ця будівля поруч з міськрадою, зовнішньо-адміністративний корпус ЗАЕС називається. І виявилось, що попередня група, яка все захопила, вони всіх розігнали, бачать, що комендантська година, типу контролювали. А за цю ніч вони перемістилися, і приїхали нова група, яка взагалі була не в курсі, що вже все захоплено, і вони почали заново брати будівлю СБУ, і заново вибивати двері міської ради, шукати, і все захоплювати, то що вже було захоплене. Тобто такий бардак у них творився.

TRUTH HOUNDS

ПРОТЕСТ БІЛЯ
ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКУ

ДРУГА СТАДІЯ

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТЕРОРУ

Початок квітня 2022 року ознаменувався переходом від імпровізованого управління до створення постійних інституцій окупаційної влади в адміністративній, інформаційно та силовій сферах

«БЕЗСМЕРТНИЙ ПОЛК»
9 ТРАВНЯ 2022

~1000 УЧАСНИКІВ
З РАДЯНСЬКИМИ
ПРАПОРАМИ

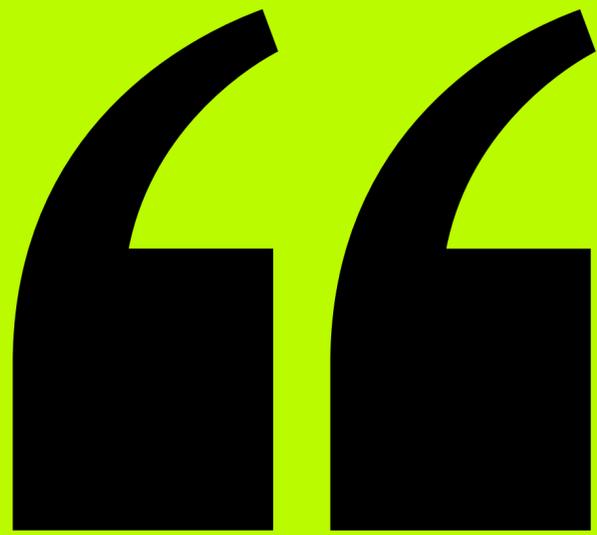
“

Лід розтанув.

— ОЛЕКСІЙ СЕЛІВАНОВ
ПРО ЦЮ ПОДІЮ

TRUTH HOUND

РЕЖИМ «ПОДВІЙНОГО КОНТРОЛЮ»

Ми тримались так до жовтня 2022,
і коли росіяни зрозуміли, що ми не
відключаємося від українських
енергосистем, вони почали
обстрілювати.

ТРЕТЯ СТАДІЯ

ФОРМАЛІЗАЦІЯ АНЕКСІЇ

Окупанти перейшли від тимчасового військового до довготермінового корпоративного управління – одночасно формалізували анексію міста та передачу ЗАЕС під повний контроль Росатому.

РЕЗУЛЬТАТ ПСЕВДОРЕФЕРЕНДУМУ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ (ВЕРЕСЕНЬ 2022)

93,11%

РОСАТОМ: АДМІНІСТРАТИВНІ ПРИЗНАЧЕННЯ

ЕДУАРД СЕНОВОЗ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР СЕРВІСНОЇ
КОМПАНІЇ СМОЛЕНСЬКОЇ АЕС

МАКСИМ ПУХОВ

11 РОКІВ МЕР РОСІЙСЬКОГО
ЯДЕРНОГО МІСТА ПОЛЯРНІ ЗОРІ

“

Нам дорікають: 'Ви послали людину мером міста.' Звичайно, ми послали. Це, безумовно, людина, яка має певний досвід: вона була генеральним директором однієї з наших організацій... Ми його сюди направили і будемо йому всіляко допомагати.

– ТКЕБУЧАВА

РОСАТОМ: ФІНАНСУВАННЯ МІСЬКОГО БЮДЖЕТУ

“

У місті практично немає прибуткової частини. Бюджет формується з усього того, що йому дають. Це субсидії, дотації... Енергодар живе завдяки людям, які працюють на підприємствах Росатому.

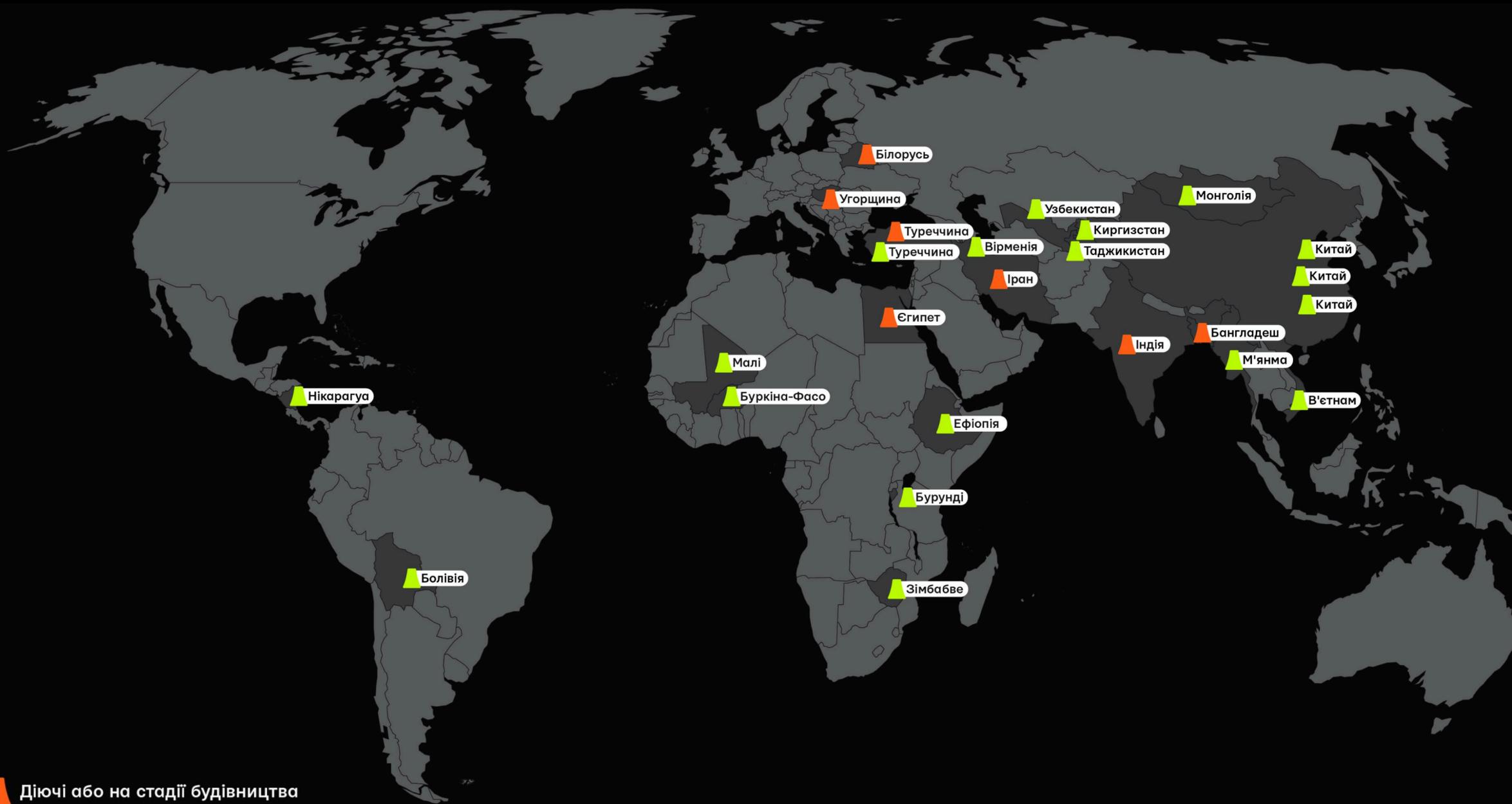
– ЕДУАРД СЕНОВОЗ

РОСАТОМ: ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА

Росатом здійснює комплексну інтеграцію української молоді в російську ядерну систему – від запровадження єдиної корпоративної шкільної форми та створення «атомних класів» до укладання цільових контрактів з гарантованим навчанням у Севастополі та працевлаштуванням на об'єктах Росатому.

ФЕНОМЕН РОСАТОМУ

- ▲ Діючі або на стадії будівництва
- ▲ Запропоновані або узгоджені проекти

44%

СВІТОВОГО
ЗБАГАЧЕННЯ УРАНУ

33

КРАЇНИ

40%

КОНВЕРСІЇ

+24%

ЗРОСТАННЯ ДОХОДІВ
У 2024 РОЦІ

TRUTH HOUNDS

ІНФРАСТРУКТУРА НАСИЛЬСТВА

Відділення поліції
у с. Велика Білозерка

Відділення поліції
Енергодара

Будівля
СБУ

Військова частина 3042
Національної гвардії України («Яма»)

Підвальне приміщення
яхт-клубу

Адміністративна будівля,
Перша і Друга прохідні та
підземні приміщення ЗАЕС

ІТТ № 2 у смт.
Кам'янка-Дніпровська

ЗАДОКУМЕНТОВАНІ МЕТОДИ КАТУВАНЬ

ФІЗИЧНІ:

ПОБИТТЯ РІЗНИМИ ПРЕДМЕТАМИ (КИЙКИ, БИТИ, РУКІВ'Я ЗБРОЇ)

КАТУВАННЯ СТРУМОМ ПРИСТРОЄМ "ТАПІК"

УДУШЕННЯ

ПОСТРІЛИ ТРАВМАТИЧНОЮ ЗБРОЄЮ

ПСИХОЛОГІЧНІ:

ІМІТАЦІЯ СТРАТ

ПОГРОЗИ РОДИЧАМ ТА БЛИЗЬКИМ

ПРИМУСОВЕ СПОСТЕРІГАННЯ ЗА КАТУВАННЯМ ІНШИХ

ПРИМУСОВА УЧАСТЬ У ПРОПАГАНДИСТСЬКИХ ВІДЕОЗАПИСАХ

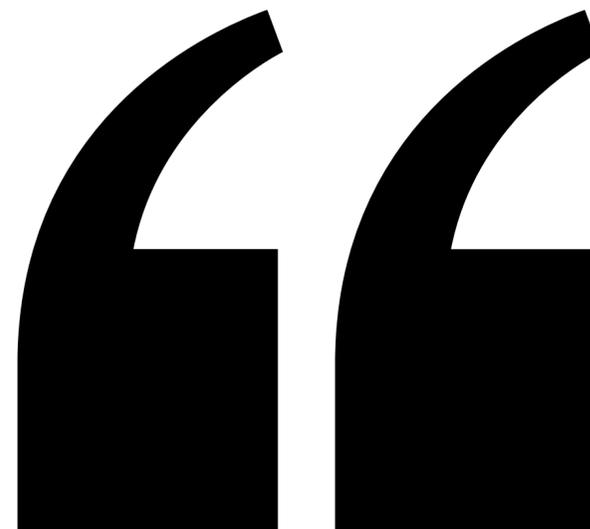
УМОВИ УТРИМАННЯ:

ПОЗБАВЛЕННЯ ЇЖИ ТА ВОДИ

ІЗОЛЯЦІЯ ТА СЕНСОРНА ДЕПРИВАЦІЯ

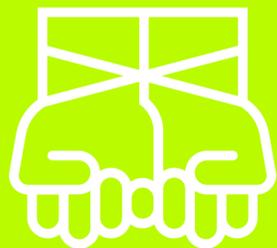
ВІДМОВА В МЕДИЧНІЙ ДОПОМОЗІ

ЦИКЛІЧНА ЛОГІКА НАСИЛЬСТВА

Спочатку брали на
знайомство, потім на допит...
давали подумати, а потім
повертались.

ЦИКЛІЧНІСТЬ СТОСОВНО ОКРЕМИХ ОСІБ:

ПОВТОРНІ ВИКРАДЕННЯ:

Одну людину могли позбавляти волі кілька разів через певні інтервали

ЕСКАЛАЦІЯ ТИСКУ:

Кожен наступний цикл ставав жорсткішим за попередній

ЦИКЛІЧНІСТЬ ЯК СИСТЕМА КОНТРОЛЮ:

ВІДОМА СХЕМА:

Мешканці розуміли послідовність дій окупантів

ОЧІКУВАННЯ ПРОДОВЖЕННЯ:

Після першого контакту люди знали, що це не закінчиться

ПРАВОВА ОЦІНКА ДІЯННЯМ В ЕНЕРГОДАРІ

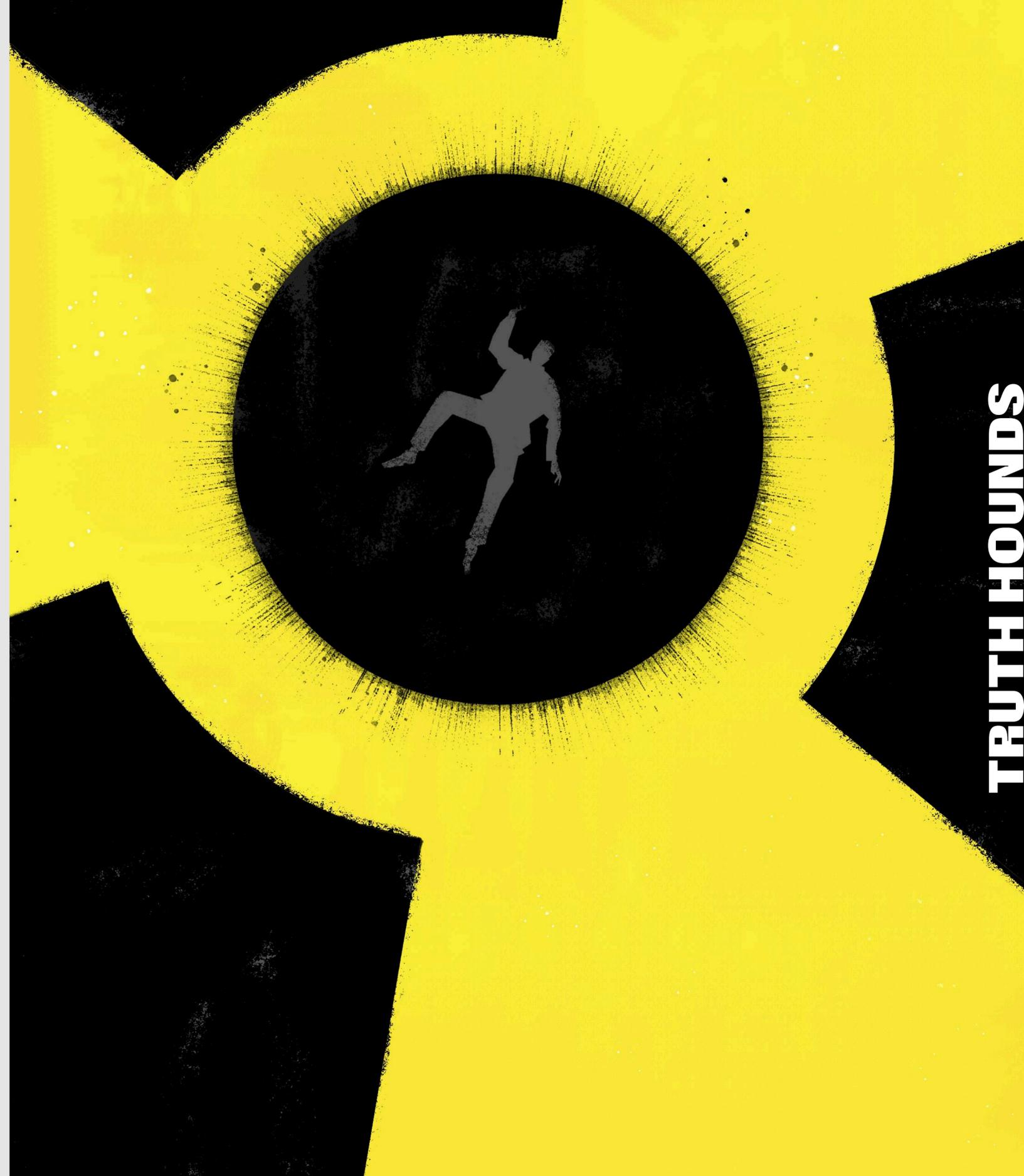
ІДЕНТИФІКОВАНІ МІЖНАРОДНІ ЗЛОЧИНИ В КОНТЕКСТІ ОКУПАЦІЇ ЗАЕС

НЕЗАКОННЕ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

НАСИЛЬНИЦЬКЕ ЗНИКНЕННЯ

КАТУВАННЯ

НЕЛЮДСЬКЕ ПОВОДЖЕННЯ

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ VS. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ

Для злочинів проти людяності важлива

СИСТЕМАТИЧНІСТЬ

ТА/АБО

ШИРОКОМАСШТАБНІСТЬ

Іншими словами: закономірність; контраст із випадковістю, спорадичністю.

Відділення поліції
у с. Велика Білозерка

Будівля
СБУ

Відділення поліції
Енергодара

Військова частина 3042
Національної гвардії України («Яма»)

Підвальне приміщення
яхт-клубу

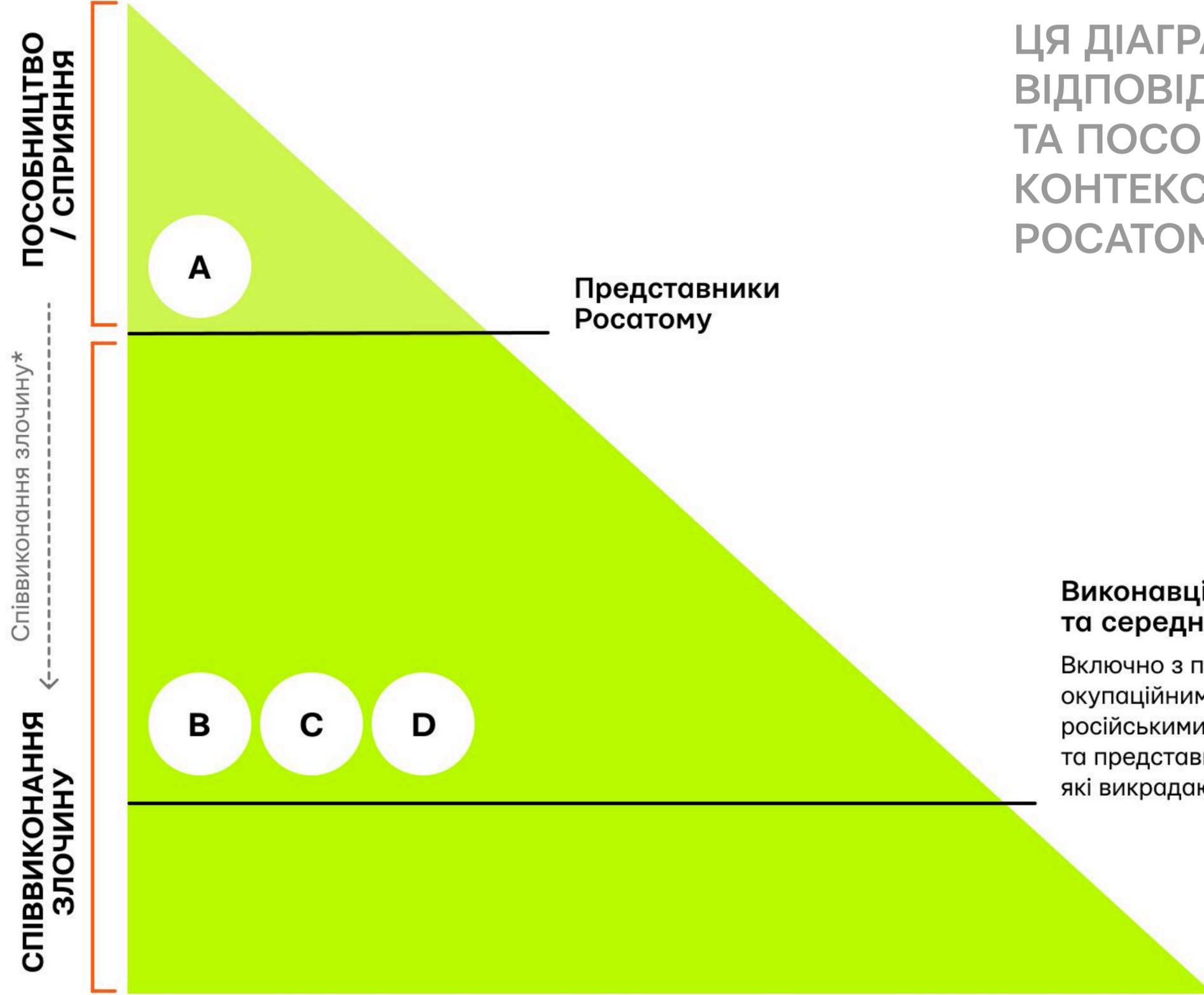
Адміністративна будівля,
Перша і Друга прохідні та
підземні приміщення ЗАЕС

ІТТ № 2 у смт.
Кам'янка-Дніпровська

ЦЯ ДІАГРАМА ІЛЮСТРУЄ ІЄРАРХІЮ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ, ВІД НАЙВИЩОГО РІВНЯ КОМАНДУВАННЯ ДО НАЙНИЖЧОГО РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ

ЦЯ ДІАГРАМА ІЛЮСТРУЄ ІЄРАРХІЮ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СПІВВИКОНАННЯ
ТА ПОСОБНИЦТВО/СПРИЯННЯ В
КОНТЕКСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ КОРПОРАЦІЇ
РОСАТОМ

Виконавці високого та середнього рівня

Включно з представниками ФСБ; окупаційними керівниками поліції; російськими військовослужбовцями; та представниками окупаційної поліції, які викрадають і катують цивільних.

Сім незмінних стовпів ядерної безпеки

1

Фізична цілісність
об'єктів

3

Умови праці
для персоналу

5

Логістичні
ланцюги

7

Надійна комунікація
з регулятором

2

Системи безпеки
функціонують
повноцінно

4

Електропостачання
за межами об'єкта

6

Радіаційний
моніторинг та
аварійне реагування

1

2

3

4

5

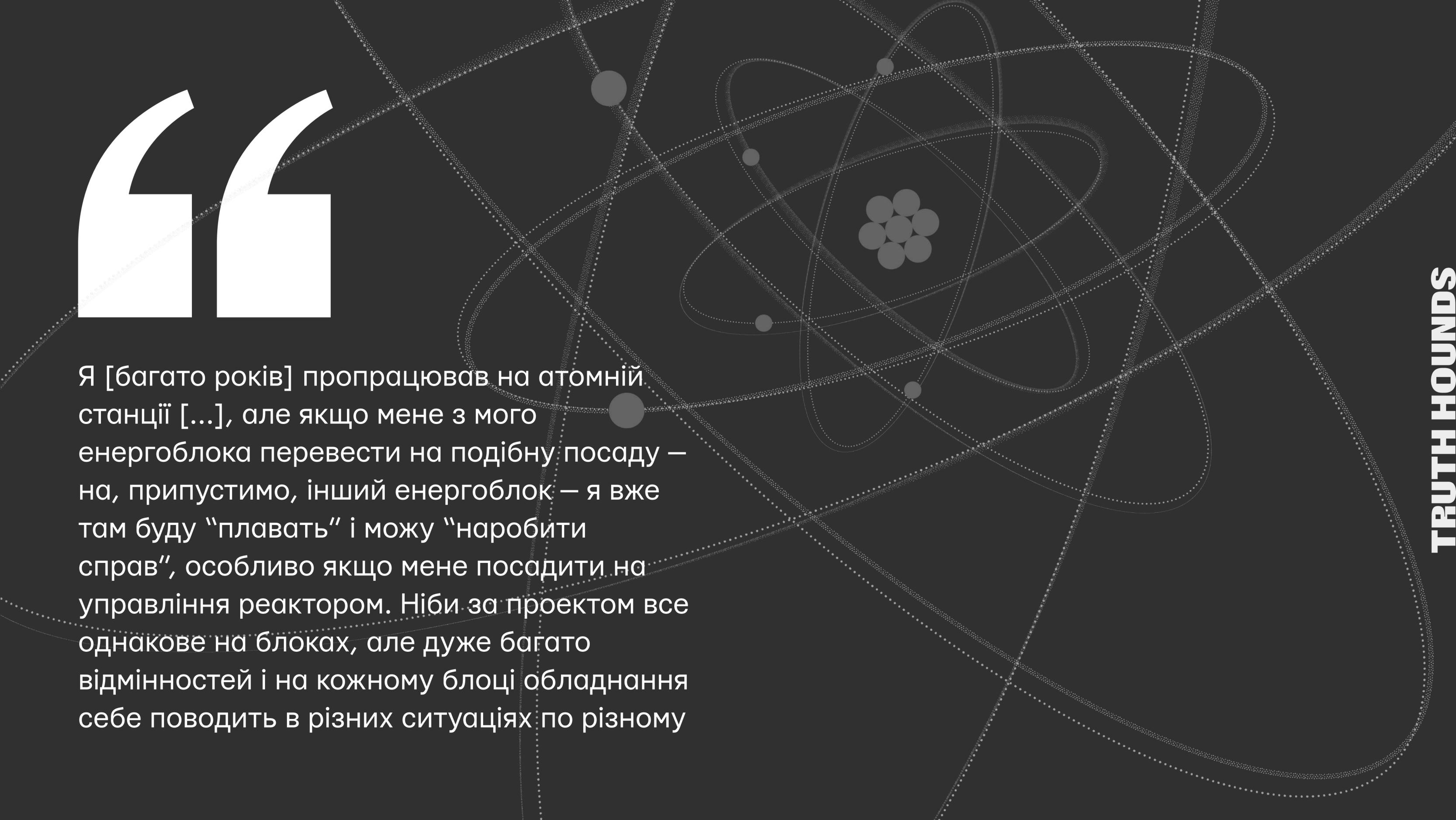
6

7

“

Колега, в якого закінчувалася ліцензія, [...] після його нічної зміни росіяни забрали його з прохідної. Повезли його додому, обшукали будинок, побили його, фізично знущалися, возили до гаража, потім до відділка поліції, і сказали, що дають йому час до кінця тижня підписати контракт, бо в нього закінчується ліцензія. Після всього цього [ввечері] його відпускають і кажуть: "Не забувай, тобі треба йти на зміну за дві години".

“

Я [багато років] пропрацював на атомній станції [...], але якщо мене з мого енергоблока перевести на подібну посаду — на, припустимо, інший енергоблок — я вже там буду “плавати” і можу “наробити справ”, особливо якщо мене посадити на управління реактором. Ніби за проектом все однакове на блоках, але дуже багато відмінностей і на кожному блоці обладнання себе поводить в різних ситуаціях по різному

ВИСОКОВОЛЬТНІ ЛІНІЇ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧ

СТАН СТАНЦІЇ Й ЛЮДИ, ЯКІ НЕЮ КЕРУЮТЬ – ЦЕ ПЕРМАНЕНТНА ЗАГРОЗА.

ВОДНОЧАС ВЕЛИКОЮ ЗАГРОЗОЮ Є ЗЛОЧИННІ ПЛАНИ РОСІЯН ПО ПЕРЕЗАПУСКУ ЗАЕС.

TRUTH HOUNDS

Високороздільне зображення опори нової лінії електропередач від Запорізької АЕС на тимчасово окупованій Росією території України за 30 км на захід від українського міста Маріуполь

Опора лінії електропередач

**GREENPEACE ПОПЕРЕДЖАЄ:
ПЛАНИ РОСАТОМА
ПЕРЕЗАПУСТИТИ РЕАКТОРИ ЗАЕС
НЕСУТЬ ДУЖЕ СЕРЙОЗНІ РИЗИКИ
ДЛЯ ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РОСАТОМА ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

ФІНАНСОВІ САНКЦІЇ

АСПЕКТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВ ЛЮДИНИ

КРИМІНАЛЬНІ ПРОВАДЖЕННЯ ПРОТИ ЮРОСОБИ ТА ОКРЕМИХ ПОСАДОВИХ ОСІБ

ЗАБОРОНА НА УЧАСТЬ У ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

КОРПОРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ: СПІВПРАЦЯ = РЕПУТАЦІЙНИЙ РИЗИК

МИ ТАКОЖ ЗАКЛИКАЄМО:

ВИКЛЮЧИТИ РОСАТОМ З UN GLOBAL COMPACT

ШУКАТИ АЛЬТЕРНАТИВИ РОСАТОМУ НА РИНКУ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

ТИСНУТИ НА РФ ЗАДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВСІХ НЕЗАКОННО УТРИМУВАНИХ ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ

SEIZING POWER

Rosatom's complicity in occupation, torture, and nuclear safety breaches at the Zaporizhzhia NPP

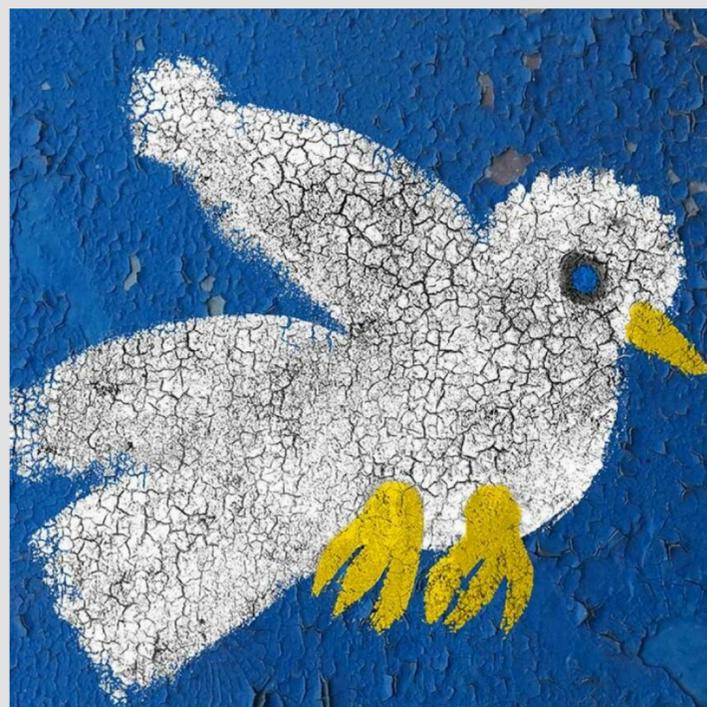

ІНШІ ДОСЛІДЖЕННЯ TRUTH HOUNDS

ОСТАННЄ ЗАСЕЛЕННЯ:

Російські атаки на готелі в Україні та як вони впливають на роботу медіа

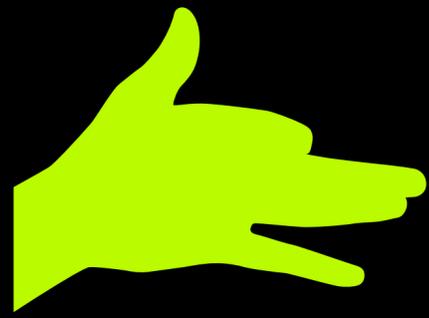
ЗАТОПЛЕНО ВІЙНОЮ:

Дослідження руйнування Каховської греблі та його наслідки для екосистеми, аграріїв, цивільного життя та міжнародного правосуддя

КАСКАД ЖОРСТОКОСТІ:

Аналіз тактики російських подвійних ударів в Україні

TRUTH HOUNDS

truth-hounds.org

